

KLIMA- OG MILJØUDVALGET

Klima- og Miljøudvalget varetager følgende opgaver:

- Klimaindsats, både CO₂-reduktion og klimatilpasning
- Strategisk energiplanlægning
- Myndighedsopgaver vedrørende miljøgodkendelser, miljøtilsyn, jord, vand, varme, spildevand og kystbeskyttelse
- Miljøforanstaltninger
- Naturforvaltning
- Renovation
- Kollektiv trafik

Klima- og Miljøudvalgets opgaver er reguleret efter en række love og bekendtgørelser, herunder blandt andet miljøbeskyttelsesloven, spildevandsbekendtgørelsen, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, jordforureningsloven, kystbeskyttel-

sesloven, vandløbsloven, indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og varmemeforsyningsregler.

Klima- og Miljøudvalgets udgifter omfatter både det skattefinansierede og det brugerfinansierede område. Udgifter på det skattefinansierede område knytter sig til miljø- og klimaindsatsen, naturforvaltningen samt kollektiv trafik. Det brugerfinansierede område vedrører renovation og rottebekæmpelse.

Der er i 2020 indlagt en rammebesparelse på 0,6 mio. kr. som er fordelt forholdsmæssigt på udvalgets budget, og herudover en besparelse på 1,2 mio. kr. på busdriften og 0,35 mio. kr. på miljøområdet (reducerede kontingentmidler til Gate 21 samt nedlæggelse af støtte efter byfornyelsesloven til private energirenoveringer)

OPGAVER OG ØKONOMI

I mio. kr. (2020-priser) +=indtægter	2020 udgifter	2020 indtægter	2020 netto	2021	2022	2023
Fælles område	0	0	0	0	1	1
Miljø	-19	4	-15	-14	-14	-13
Renovation	-95	98	3	3	3	3
Busdrift	-71	0	-71	-71	-71	-71
Naturforvaltning	-7	0	-7	-7	-7	-7
Klima- og Miljøudvalget i alt	-192	101	-90	-89	-89	-88
Indeks			100	98	98	97

Klima- og Miljøudvalgets nettobudget udgør i alt 90 mio. kr. i 2020. Den største nettoudgiftspost er *Busdrift* med 71 mio. kr. Klima- og Miljøudvalget omfatter desuden det brugerfinansierede område *Renovation* med et udgiftsbudget på 95 mio. kr., som finansieres ved brugernes betaling for renovation.

UDVIKLINGSTENDENSER

De væsentlige udviklingstendenser på klima- og miljøområdet, som vil præge 2020, er:

Affaldsordning for private husstande

Fokus i 2020 er på hvordan nøgletal for de indsamlede affaldsmængder og omkostningsniveauer udvikler sig. Der ses også på behovet for at justere og optimere driftspraksis, og der skal følges op på etageboliger og deres sortering. I 2020 kigger vi desuden på nye kommunikationskana-

ler, modeller og strategier for at aktivere borgerne mere i de lokale løsninger og kampagner.

Forsøg med husstandsindsamlet plast i 2020

I 2020 skal der gennemføres forsøg med husstandsindsamlet plast. Forsøget skal evalueres, og der skal præsenteres konkrete forslag til modeller for den kommende plastsorteringsordning til politisk vedtagelse.

Affaldskuber

I løbet af 2020 bliver størstedelen af kommunes kuber til glas og papir nedlagt som led i optimering af vores ordninger og deres udgifter.

Ny Affalds- og ressourceplan for 2021-2026

I 2020 skal der arbejde videre med indhold og retning for ny Affalds- og ressourceplan for perioden 2022-2026.

Øget fokus på håndtering af bygge- og anlægsaffald

Øgede nationale krav til håndtering af bygge- og anlægsaffald har siden 2016 medført, at antallet af sager om anmeldelse af bygge- og anlægsaffald er steget markant. I 2020 forventes også et stigende antal sager.

Vand- og Klimatilpasningshandleplan

Vand- og klimatilpasningsstrategien er fra 2012 og er udmøntet i en *Vand- og Klimatilpasningshandleplan*. Handleplanen for 2019-2022 blev politisk vedtaget i 2019, og den revideres årligt. Handleplanen indeholder indsatser for tilpasning til øgede regnmængder og stigende vandstand i fjorden, så risikoen for oversvømmelser reduceres. Fokus er i 2020 på 1) bedre datagrundlag og kvalificering af de indsatser i byerne, som er nødvendige og skaber merværdi, samt 2) tiltag i de områder, hvor vi er klar. Se handleplanen her:

https://roskilde.dk/sites/default/files/Endelig_handleplan_for_vand-og_klimatilpasning_2019-2022.pdf

Vandområdeplaner (2015 - 2021)

De statslige vandområdeplaner for 2015-2021 er udsendt, og de lokale indsatser er fastlagt geografisk af miljøministeren i en særskilt bekendtgørelse. Der sker fortsat en statslig refusion af kommunens udgifter til indsatser i vandløb mv. Vandområdeplaner sætter rammer og mål for vandløbs-, spildevands- og grundvandsindsatser.

Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Arbejdet med at udarbejde en samlet indsatsplan for grundvandsbeskyttelsen i Roskilde Kommune fortsætter i 2020. Kommunerne er desuden pålagt, jf. tillæg til pesticidaftalen af 11. januar 2019, at risikovurdere og afsøge muligheder for frivillige aftaler på arealer, hvor der sker erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Denne opgave varer fra 2020-2022. Herefter vil staten vurdere, hvor langt kommunerne er nået med de frivillige aftaler og beskyttelsen i BNBO. Opgaven vurderes umiddelbart at omfatte BNBO'er for 17 kildepladser og ca. 80 lodsejere.

Indsatser til fremme af bæredygtige vandforhold og supplerende driftstiltag for vandløb

Arbejdet med vandløbsvedligeholdelse, bæredygtig vandindvinding og helhedsorienteret vandløbsprojekter fortsætter med grundejerdialog og anlægsprojekter. Projekterne har til formål at skabe synergieffekt mellem vandplanstiltag, vandløbsforbedringer, klimatilpasning og mere overordnet natur- og rekreative interesser.

Genanvendelse af jord i byen

I forbindelse med bygge- og anlægsarbejder flyttes store mængder jord over lange afstande med CO₂ belastning til følge. Forvaltningen vil i 2020-2024 sætte fokus på, hvordan mængden af overskudsjord kan minimeres, og opgravet jord kan bruges lokalt. Forvaltningen deltager i et større EU-projekt i samarbejde med blandt andet RUC, Gate21, Bygherreforeningen og Høje Taastrup Kommune, hvor jord indgår som en affaldsstrøm på lige fod med bygningsmaterialer mv.

Lossepladsgas i bynære deponier

I Roskilde bymidte er der en række gamle deponier, hvor data om lossepladsgas og risikovurdering ift. boliger er meget sparsomme. I 2019 startede et samarbejde med Region Sjælland om at lokalisere områder med lossepladsgas. Resultaterne indgår i Region Sjællands prioritering og vurdering af 1) om der skal udføres yderligere undersøgelser for lossepladsgas samt 2) vurdering af risiko for boliger og eventuelle behov for afværge. Samarbejdet fortsætter i 2020.

Råstofområdet

Der skal i 2020 udarbejdes et administrationsgrundlag for, hvordan kommunen håndterer nye arealer, som udlægges til graveområder, samt hvordan egentlige gravetilladelser for allerede udlagte arealer behandles.

Kystbeskyttelse

Kommunerne blev med den nye kystbeskyttelseslov i 2018 myndighed for tilladelse til kystbeskyttelsesanlæg, herunder lovliggørelse af ulovlige anlæg. Forvaltningen har modtaget en række ansøgninger på enkeltejendomme, som ønsker at udvide eller etablere kystbeskyttelse. Inden sagerne behandles er det vurderingen, at der skal skabes et vidensgrundlag, så det sikres, at de individuelle løsninger 1) ikke

hindrer offentlig adgang langs kysten og 2) skaber øget erosion eller oversvømmelse på naboejendomme.

Rottebekæmpelse

Rottelovgivningen stiller udvidede krav til kommunen, som får flere administrative opgaver i 2020. Desuden udvides ordningen med rottespærre på institutioner til også at omfatte private.

Naturforvaltning

Registreringen af § 3-områder er afsluttet, og de mange besøg hos borgere har resulteret i aftaler om naturforbedringer - som fx afgræsning og gravning af vandhuller - der vil blive realiseret fra 2020 frem. I det fredede Værebros Ådal fortsættes arbejdet med naturpleje, og i 2020 forventes en plejeplan for området vedtaget. Etablering af stier i Værebros Ådalen fortsætter i 2020. Plejeplan og etablering af stier ved det fredede Ledreborg Allé afventer domstolens afgørelse om fredningen. Arbejdet med naturregistreringer fortsætter i 2020 for fremadrettet at kunne forbedre og målrette naturplejen.

Grøn Blå Strategi

I 2020 forventes den nye Grøn Blå Strategi vedtaget og en ny handleplan udarbejdet. Der er i 2020 fokus på at videreudvikle de bynære naturområder, blandt andet Himmelsøen, Lynghøjsøerne og Hedeland, og der arbejdes med at forbedre stiforbindelser ved blandt andet Svogerslev og i Værebros Ådal. Der er desuden fokus på biodiversitet i byerne, pleje af truede arter samt naturpleje i samarbejde med borgerne. Vandløbsprojektet med forlængelse af Langvad Å skal - ligesom nye projekter i Viby Å, Hove Å og Maglemose Å - realiseres i 2020. Der samarbejdes med Nationalparken om udvikling af Skjoldungestien, "Blå klasseværelser", stenrev i Roskilde Fjord og benyttelse/beskyttelse af Roskilde Fjord mv. Der vil også være fokus på CO₂-optag ifm. ændret anvendelse af arealer.

Strategisk Klima- og Energiplan 2019-22

En sammenhængende *Strategisk Klima- og Energiplan 2019-2022* med visioner, klare mål og strategiske pejlemærker samt tilhørende handlingsplan er vedtaget i byrådet i 2019. Strategi og de toårige handleplaner arbejder med indsatser inden for de tre temaer 1) Grønne løsninger hos borgere og erhverv 2) En bæredygtig kommune og 3) Grøn omstilling af energi-

systemer. Der er defineret 52 indsatser.

Se handleplanen for 2019-20 her:

https://roskilde.dk/sites/default/files/Handleplan_30.10.2019.pdf

Kimarråd, Klimafond og Miljøpuljen Roskilde

Klimarådet inspirerer og rådgiver Klima- og Miljøudvalget om klimaindsatsen. Klimafonden har 0,2 mio. kr. i 2020 til at støtte op om forskellige udviklingsprojekter. Det er Klimarådet, som stiller forslag om, hvordan Klimafonden skal anvendes. Desuden har Miljøpuljen 0,1 mio. kr. til at støtte op om foreninger og institutioners miljøprojekter. Disse midler uddeles administrativt efter ansøgning.

I 2020 skal Klimarådet rådgive Klima- og Miljøudvalget om, hvordan 1 mio. kr. udmøntes til klimatiltag samt hvordan 2,5 mio. kr. bedst investeres for at bidrage til CO₂-reduktion.

Videreførelse af energieffektiviseringer og -renoveringer samt partnerskabet Grøn Puls

Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt til at fremme indsatser blandt borgere og virksomheder med henblik på at reducere energiforbrug til transport, boliger og adfærd. Heraf vil de 0,2 mio. kr. ligesom tidligere år være Roskilde Kommunes medfinansiering til videreførelse af markedsføring, netværk og formidling i *Grøn Puls partnerskabet* mellem Roskilde Kommune, Fors A/S, Boligselskabet Sjælland og Erhvervsforum Roskilde. Partnerskabet har fokus på energieffektivisering og energirenovering hos forskellige målgrupper. Se mere om Grøn Puls [her](#).

Grønne samarbejder

Midlerne er fast afsat til: Kontingent til partnerskabet i Gate 21 (0,3 kr. mio. kr.), en årlig temaindsats i Grøn Puls Partnerskabet (0,15 mio. kr.) samt til indsatser og øgede dokumentationskrav i Global Covenant of Mayors i forlængelse af klima- og energihandlingsplanen (0,2 mio. kr.).

Puljen til at øge kommunens deltagelse i grønne samarbejder er fra 2020 reduceret med 0,35 mio. kr. til 0,65 mio. kr. årligt, idet byfornyelsesmidlerne vedrørende energirenoveringer ikke videreføres, og kontingentmidlerne til Gate 21 er reduceret.

Busser og elbusser

I 2020 fortsætter både den almindelige rutedrift – herunder driften med elbusser på ni kommunale bybuslinjer - og den åbne flexturordning. Der er indlagt en besparelse på 1,2 mio. kr.

POLITISKE MÅL

Nye klimamål i Strategisk Klima- og Energiplan 2019-2022

Strategien har opsat nye klimamål; CO₂-neutral el- og fjernvarmeforsyning i 2030, CO₂-neutral individuel opvarmning i 2035, CO₂-neutral kommune som virksomhed i 2035 og CO₂-neutral kommune som geografisk område i 2040.

Roskilde Kommune har siden 2009 været tilsluttet det europæiske initiativ *Borgmesterpagten* og har derfor en forpligtelse til CO₂-reduktion i 2020 (basisår 2008) for kommunen som geografisk område på minimum 20%. Dette mål er opnået, idet den seneste kortlægning for året 2016 viste en reduktion på 29%.

Årlig 2% CO₂-reduktion

Roskilde Kommune er *Klimakommune*, jf. aftale med Danmarks Naturfredningsforening. Med aftalen skal Roskilde Kommune reducere CO₂-udledningen med 2% om året til og med 2025 (basisår 2007) fra kommunen som virksomhed.

NYT I BUDGET 2020

Nye tiltag/budgetudvidelser

Klima

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2020 til tiltag, som bidrager til kommunens mål om at være CO₂-neutral i 2040, herunder til investering i vedvarende energianlæg eller skovrejsning. Klimrådet skal rådgive Klima- og Miljøudvalget om anvendelsen af midlerne.

1 mio. kr. til Klimarådet

Fra 2020 og frem er der afsat 1 mio. kr. til Klimarådet fra UVEG, som i 2020 finansieres af overførsler fra 2019. Klimrådet skal rådgive Klima- og Miljøudvalget om anvendelsen af midlerne.

De væsentligste anlægsprojekter

Kystbeskyttelse mod stormflod

Der arbejdes for, at anlægsarbejdet med stormflodssikring af Jyllinge Nordmark genoptages i 2020, herunder genindplacering af de resterende 3 mio. kr. i 2020 af de 44 mio. kr., som byrådet afsatte i 2014 til dette arbejde. Arbejdet med Tømmergrunden skal projekteres færdigt i 2020, og anlægsstart forventes i 2021. Projektet ved Tømmergrunden skal koordineres med andre klimaprojekter i bymidten

NØGLETAL

Nøgletalsbeskrivelse	Regnskab 2018	Budget 2019	Budget 2020
Restaffald (dagrenovation) kg/år pr. husstand	339	262	276
Papir/Karton kg/år pr. husstand	82	96	70
Glasemballage kg/år pr. husstand	50	58	51
Jern/Metal kg/år pr. husstand	6	10	10
Madaffald kg/år pr. husstand	95	140	140